

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

1. จากการวิเคราะห์ส่วนประกอบทางแร่และส่วนประกอบทางเคมีของ SiO_2 Silica HP และภาคดิน พบว่า ทั้ง SiO_2 และ Silica HP ต่างก็เป็น α - quartz แม้ว่าใน Silica HP จะมีปริมาณสิ่งเจือปน เช่น Al_2O_3 , Fe_2O_3 , TiO_2 , CaO , MgO , K_2O และ Na_2O แต่ก็ยังคงอยู่ในปริมาณที่ยอมรับได้ ในขณะที่ภาคดินมีส่วนประกอบทางแร่เป็น α - quartz เช่นกัน แต่จะมีส่วนประกอบทางแร่อื่นคือ Muscovite และ Aluminium silicate hydrate และจากผลวิเคราะห์ทางเคมีแสดงให้เห็นว่าภาคดินมีสิ่งเจือปนปะปนอยู่ในปริมาณที่สูง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเกิดสี

2. การเตรียมแก้วระบบเลดอัลคาไลซิลิเกตจากส่วนผสมของ $\text{PbO} - \text{K}_2\text{CO}_3 - \text{SiO}_2$, $\text{PbO} - \text{K}_2\text{CO}_3 - \text{Silica HP}$ และ $\text{PbO} - \text{K}_2\text{CO}_3 - \text{ภาคดิน}$ โดยการหลอมที่อุณหภูมิ 1100°C และรักษาอุณหภูมิ 2 ชั่วโมง พบว่า บริเวณที่เกิดแก้วของส่วนผสม $\text{PbO} - \text{K}_2\text{CO}_3 - \text{SiO}_2$ และ $\text{PbO} - \text{K}_2\text{CO}_3 - \text{Silica HP}$ อยู่ในย่านของสัดส่วนผสมเดียวกัน โดยตัวอย่างแก้วที่เตรียมได้ส่วนใหญ่มีลักษณะโปร่งใส ไม่มีสี ยกเว้นส่วนผสมที่มีปริมาณ PbO สูงกว่าร้อยละ 65 โดยน้ำหนัก (ดูรูปที่ 4.2 และ 4.3) ในขณะที่ส่วนผสม $\text{PbO} - \text{K}_2\text{CO}_3 - \text{ภาคดิน}$ สามารถทำให้เกิดแก้วได้บางส่วนผสมเท่านั้น และตัวอย่างแก้วที่เตรียมจากส่วนผสมนี้จะไม่มีสี เนื่องจากอิทธิพลของสิ่งเจือปนที่มีอยู่ในภาคดิน (ดูรูปที่ 4.4)

3. ความหนาแน่นของตัวอย่างแก้วทั้งหมดที่เตรียมโดยการเทลงน้ำมีค่าระหว่าง 3.0 ถึง 6.5 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับสัดส่วนของส่วนผสม ความหนาแน่นที่วัดได้มีแนวโน้มสอดคล้องกับความหนาแน่นที่คำนวณจากอัตราส่วนของส่วนผสมโดยอาศัย Appen factor ตามสมการที่ (4.1)

4. ดรรชนีหักเหของตัวอย่างแก้วทั้งหมดที่เตรียมโดยการเทลงบนแก้วโลหะมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.57 ถึง 1.79 ขึ้นอยู่กับสัดส่วนของส่วนผสม ดรรชนีหักเหที่วัดได้มีแนวโน้มสอดคล้องกับดรรชนีหักเหที่คำนวณจากอัตราส่วนของส่วนผสมโดยอาศัย Appen factor ตามสมการที่ (4.2)

5. จากการวิเคราะห์ผลของความร้อนที่มีผลต่อผงแก้วด้วยเทคนิค DTA ไม่สามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับ T_g และ T_m ได้อย่างชัดเจน แต่สามารถพบการเปลี่ยนแปลงที่เป็น T_g ได้

6. จากการหาค่าคงที่ไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ในช่วงความถี่ 1kHz ถึง 20 kHz พบว่า ตัวอย่างแก้วที่เตรียมจากส่วนผสมของ $PbO-K_2CO_3-SiO_2$ มีค่าต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับตัวอย่างแก้วที่เตรียมจากส่วนผสมของ $PbO-K_2CO_3-Silica$ HP และ ส่วนผสมของ $PbO-K_2CO_3$ -กากดิน ค่าคงที่ไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ของตัวอย่างแก้วที่เตรียมจาก $PbO-K_2CO_3$ -กากดิน แม้ว่าจะมีค่าสูงกว่า แต่จะมีความไม่สม่ำเสมอของค่าที่วัดตลอดช่วงความถี่ที่ใช้วัดอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามค่าคงที่ไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ที่วัดได้ยังคงไม่สามารถนำมาประมาณครุณนี้หักเห n_D เนื่องจากไม่ใช่ความถี่เดียวกัน และค่าคงที่ไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ที่วัดในช่วงความถี่ต่ำจะมีค่าขึ้นอยู่กับชนิดของขั้วไฟฟ้า รวมถึงลักษณะการเตรียมผิวหน้าตัวอย่างด้วย

7. มีความเป็นไปได้ที่จะเตรียมแก้วระบบเลดอัลคาไลซิลิเกต โดยใช้กากดินเป็นวัตถุดิบตั้งต้นร่วมกับเลดออกไซด์ และ โปแทสเซียมคาร์บอเนต

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากการที่กากดินมีส่วนประกอบทางเคมีที่จัดว่าไม่สม่ำเสมอจึงควรมีการเก็บข้อมูลตัวอย่างกากดินอย่างเป็นระบบ เพื่อสังเกตการเปลี่ยนแปลงของส่วนประกอบทางเคมี

2. สัดส่วนผสมบางสูตรอาจทำเป็นแก้วได้หากเพิ่มอุณหภูมิการหลอมให้สูงกว่า $1100^{\circ}C$

3. น้ำสามารถทำปฏิกิริยากับตัวอย่างแก้วได้ แม้ว่าจะขึ้นอยู่กับชนิดของแก้วและปัจจัยอื่น เช่น อุณหภูมิ ความเป็นกรด-ด่าง ดังนั้นการหาความหนาแน่น โดยใช้น้ำเป็นตัวกลางจึงอาจไม่ใช่วิธีที่เหมาะสมสำหรับแก้วระบบเลดอัลคาไลซิลิเกต

4. ตัวอย่างแก้วที่เตรียมโดยการเทลงบนเบ้าโลหะยังคงมีฟองอากาศ และลักษณะที่แสดงถึงความไม่สม่ำเสมอของเนื้อแก้ว รวมทั้งยังคงมีความเครียดที่เกิดจากการเย็นตัวไม่พร้อมกัน การลดฟองอากาศสามารถทำได้โดยการเติม Refining agent เช่น As_2O_3 หรือ Sb_2O_3 ในปริมาณที่เหมาะสม สำหรับการลดความเครียดทำได้โดยการนำตัวอย่างแก้วมาเผาซ้ำ (Annealing) ที่อุณหภูมิเหมาะสมต่ำกว่า T_g แต่เนื่องจากการตรวจสอบด้วยเทคนิค DTA ไม่อาจบอกตำแหน่ง T_g ได้ชัดเจน ดังนั้นการเลือกอุณหภูมิที่จะทำ Annealing อาจต้องใช้การลองผิดลองถูก หรือใช้เทคนิคการวัดอื่น เช่น การวัดการขยายตัวเชิงเส้น หรือการวัดความหนืด เป็นต้น

5. การวัดสมบัติเพียงความหนาแน่น ครรชนีหักเห ยังไม่สามารถบอกถึงความเหมาะสมในการนำมาใช้ ควรวัดสมบัติทางฟิสิกส์อื่นเนื่องจากสมบัติต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน เช่น แก้วที่มีส่วนผสมของตะกั่วสูงจะมีจุดหลอมเหลว ความหนืดและความแข็งต่ำ แต่จะมีความหนาแน่น ครรชนีหักเห และสัมประสิทธิ์การขยายตัวเชิงเส้นสูง รวมทั้ง ควรวัดสมบัติทางเคมีร่วมด้วย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University